

PM 2014:143 RVII (Dnr 314-1385/2014)

Anmälan om svar på remiss Utställning av järnvägsplan för förlängning av Spårväg City till Sergels Torg/T-Centralen

Remiss från Stockholms läns landsting

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Anmälan om svar på remiss "Utställning av järnvägsplan för förlängning av Spårväg City till Sergels Torg/T-Centralen" godkänns.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Daniel Helldén anför följande.

Ärendet

År 2010 moderniserades Djurgårdslinjen och förlängdes från Norrmalmstorg till Hamngatan. Den 23 augusti 2010 invigdes sträckan som Spårväg Citys första del, med trafik året runt. Trafikförvaltningen vid Stockholms läns landsting ställde under perioden 16 juni till 22 augusti 2014 ut järnvägsplan för Spårväg Citys fortsatta förlängning från Kungsträdgården till Sergels torg/T-Centralen. Ärendet har remitterats till staden från trafikförvaltningen vid Stockholms läns landsting. Staden har fått förlängd remisstid.

Beredning

Ärendet har remitterats till exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden.

Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden har svarat med hänvisning till berörda förvaltningars gemensamma tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden ser positivt på förlängningen av Spårväg City fram till det som kommer att bli station Stockholm Citys nya huvudentré.

Mina synpunkter

Viktiga delar av Stockholms kollektivtrafik knyts samman när Spårväg Citys förlängning möter T-centralens samtliga tunnelbanelinjer och den kommande stationsuppgången för Stockholm City när Citybanan invigs. Området runt Sergels torg och Klarabergsgatan har en hög andel besökare, från staden, regionen men även

nationellt och internationellt. Detta understryker vikten av en hög arkitektonisk kvalitet i anläggningens utformning, såväl i helhet som i detalj. Med spårvagnen får Klarabergsgatan en kapacitetsstark kollektivtrafik och en tydlig struktur och stadens arbete för en mer gång- och cykelvänlig utformning av stadsrummet kan fortsätta. Det är positivt att en del av den busstrafik som trafikerar Klarabergsgatan idag kan ersättas med spårvagn och därmed förbättra bullersituationen i gatumiljön, vilket på sikt kan ge bättre förutsättningar för ett ännu mer attraktivt stadsliv. Med anledning av detta är det angeläget att åtgärder för att minimera stomljud och buller från spårvägen för intilliggande och underliggande verksamheter beaktas i den fortsatta planeringen och genomförandet av projektet.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Anmälan om svar på remiss "Utställning av järnvägsplan för förlängning av Spårväg City till Sergels Torg/T-Centralen" godkänns.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 6 november 2014

DANIEL HELLDÉN

Bilaga

Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Joakim Larsson och Cecilia Brinck (båda M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Anmälan om svar på remiss "Utställning av järnvägsplan för förlängning av Spårväg City till Sergels Torg/T-Centralen" godkänns.
2. Paragrafen justeras omedelbart.
3. Därutöver anföras följande.

Redan när kommunstyrelsen behandlade samrådet om förlängningen av Spårväg City till Sergels torg/T-centralen i september 2013 slog alliansen rörande Klarabergsgatan fast att:

"Målsättningen är att göra denna gata i ett centralt område för shopping, kultur och nöjen tillgänglig och attraktiv för såväl stockholmare som besökare. Det är därför naturligt att som flera av remissinstanserna påpekar i detta arbete så långt det är möjligt begränsa biltrafiken på gatan, med hänsyn tagen till framkomligheten, och säkerställa adekvata trafiklösningar för såväl gående som cyklister." (PM 2013:143)

När förevarande ärende remissbehandlades återupprepade också en enig miljö- och hälsoskyddsnämnd önskemålet att biltrafiken så långt som möjligt begränsas på den aktuella gatan och att ordentliga och trafikseparerade gång- och cykelbanor istället prioriteras.

Det är därför synnerligen anmärkningsvärt att vänstermajoriteten i detta ärende aktivt har valt att frånga dessa skrivningar och därmed istället i praktiken förorda en trafiklösning med bibehållen biltrafik.

Alliansen står fast vid den målsättning för Klarabergsgatan som kommunstyrelsen formulerade i september 2013. Vi beklagar att vänstermajoriteten med Miljöpartiet i spetsen missar chansen att begränsa biltrafiken till förmån för gång och cykel på ett av de största stråken i City.

Vi kan inte heller låta bli att påpeka att det är ytterst märkligt att Socialdemokraterna nu plötsligt är för Spårväg City och dess utbyggnad. Så sent som i september, strax innan valet, lovade partiet att stoppa all utbyggnad av spårväg i Stockholms innerstad. Det hotet väjde uppenbarligen mycket lätt och är nu tillsynes avvärjt, vilket vi välkomnar.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Regina Kevius och Dennis Wendin (alla M) och Lotta Edholm (FP) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Per Ankersjö (C) och Erik Slottner (KD) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

År 2010 moderniserades Djurgårdslinjen och förlängdes från Norrmalmstorg till Hamngatan. Den 23 augusti 2010 invigdes sträckan som Spårväg Citys första del, med trafik året runt. Trafikförvaltningen vid Stockholms läns landsting ställde under perioden 16 juni till 22 augusti 2014 ut järnvägsplan för Spårväg Citys fortsatta förlängning från Kungsträdgården till Sergels torg/T-Centralen. Ärendet har remitterats till staden från trafikförvaltningen vid Stockholms läns landsting. Staden har fått förlängd remisstid.

Beredning

Ärendet har remitterats till exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden.

Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden har valt att svara med ett gemensamt tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 oktober 2014 följande.

1. Exploateringsnämnden överlämnar kontorens gemensamma tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 1 oktober 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoren ser positivt på förlängningen av Spårväg City fram till det som kommer att bli station Stockholm Citys nya huvudentré inom fastigheten Orgelpipan 6. Omstigningen förbättras till T-Centralen och Centralstationen.

Avseende gestaltning av anläggningar som hör till spårvägen, såsom stolpar för kontaktledningar och armatur, skärmtak, materialval på perronger etc., så utgår kontoren från att val görs utifrån den mycket viktiga publika miljö som platsen utgör och där det finns stora kulturhistoriska värden, framför allt i området runt Sergels torg med både bebyggelse och publika rum. Området har även en hög andel besökare, från staden, regionen men även nationellt och internationellt. Detta understryker vikten av en hög arkitektonisk kvalitet i anläggningens utformning, såväl i helhet som i detalj.

Kontoren ser vidare positivt på att en del av den busstrafik som trafikerar Klarabergsgatan idag kan ersättas med spårvagn och därmed förbättra bullersituationen i gatumiljön, vilket på sikt kan ge bättre förutsättningar för ett ännu mer attraktivt stadsliv och samtidigt eventuellt också öppna upp för fler funktioner i angränsande bebyggelse som idag är helt dominerad av kontor och annan kommersiell verksamhet.

Beträffande buller, stömljud och vibrationer från spårvägen förutsätter kontoren att största möjliga hänsyn tas vid projekteringen av de dämpande åtgärderna. Inte bara bostäder, kontor och butiker kommer att beröras. I stadens fastighet Skansen 23 ligger Kulturhuset och

Stadsteatern. Föreställningar och verksamheter som bedrivs där får inte omöjliggöras eller störas. Utredningar har visat att det krävs omfattande åtgärder och hänsyn för att minimera stomljud och buller från spårvägen för intilliggande och underliggande verksamheter. Det är viktigt att ansvar och finansiering för detta tryggas.

Kontoren anser att kontaktledningarna på Klarabergsgatan mellan Drottninggatan och Vasagatan ska fästas in i fasad. På den aktuella sträckan är det mycket höga gångflöden och för att skapa bra och attraktiva gångstråk är det viktigt att minimera antalet stolpar i gatumiljön. På en gata som Klarabergsgatan skulle kontaktledningsstolpar bli mycket påträngande visuellt vilket vore mycket olyckligt. Fasadinspända kontaktledningar behöver samordnas med befintliga belysningsinfästningar på ett sådant sätt att räddningstjänstens stegbilar kan användas på sträckan.

Slutligen har kontoren närmare undersökt frågan om rådighet över den mark där spårvägen är planerad att dras fram. Mellan hållplats Kungsträdgården och ny sluthållplats på Klarabergsgatan går spåren nästan uteslutande över fastigheter som antingen ägs av annan än staden eller som ägs av staden men upplåts med tomträtt till annan part. Staden har därmed inte rådighet över dessa fastigheter. Stadens rätt att använda området för allmän körtrafik regleras i servituts- och tomträttsavtal. Sannolikt kan dessa rättigheter inte överföras på trafikförvaltningen. Kontoren anser därför att det är nödvändigt att trafikförvaltningen träffar överenskommelser med berörda fastighetsägare och tomträttshavare för att säkra rätten att dra fram spårvägsanläggningen, inklusive fasadinfästningar för kontaktledningar.

Trafikförvaltningen bör vara uppmärksam på att överenskommelser med berörda tomträttshavare för sin giltighet är beroende av exploateringsnämndens godkännande. En förutsättning för ett sådant godkännande är att trafikförvaltningen tar på sig hela ansvaret för åtgärder för att minska störningar för berörda verksamheter på sådant sätt att staden hålls skadeslös.

Enligt gällande samverkansavtal från 2009 är det trafikförvaltningen som står för alla kostnader som är förknippade med spårvägsprojektet inklusive följdåtgärder som behöver göras i stadens anläggningar (gator m.m.).

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 oktober 2014 följande.

1. Fastighetsnämnden överlämnar kontorens gemensamma tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 1 oktober 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Se ovan.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslutade vid sitt sammanträde den 21 oktober 2014 följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna kontorens gemensamma tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Särskilt uttalande gjordes av nämnden enligt följande.

Vi välkomnar att Spårväg City förlängs och knyts ihop med tunnelbanan och pendeltågen. Klarabergsgatan och området kring Sergels torg är en central punkt för shopping och nöjen. Stora mängder cyklister och fotgängare rör sig redan i området varmed konkurrensen om utrymmet är stort och framkomligheten för bilister redan idag begränsad. Av tidigare remissmaterial följer att trafiklösningen ännu inte är beslutad, men att planerna medger såväl en lösning med biltrafik på Klarabergsgatan som en utan biltrafik. Vi vill i detta sammanhang återupprepa att en lösning där biltrafiken på Klarabergsgatan begränsas är att föredra. Vi vill också betona vikten av tydliga och generösa cykelvägar där cyklister separeras från gående och eventuell biltrafik så att de inte tvingas dela på samma ytor.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 oktober 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Se ovan.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 oktober 2014 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorens gemensamma tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 1 oktober 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Se ovan.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 oktober 2014 följande.

1. Trafiknämnden överlämnar kontorets gemensamma tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 1 oktober 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Se ovan.